

omnibus illud servari sancimus, ut nullus per suffragium ¹ auri, aut aliarum rerum, episcopus ordinetur. Si quid autem tale committatur, ipsi semetipso, & ² dantes ³ & accipientes ⁴, & mediatores ⁵ eorum, secundum sacras scripturas & sanctas regulas damnationi subiiciunt: & propterea qui dat, & qui accipit, & mediator eius factus, sacerdotio aut cleri honore removetur: quod autem pro hac causa datum est, ecclesia illi vindicetur, cuius voluntate sacerdotium comparare. Si vero laicus ⁶ forte pro hac causa aliquid accipiat, aut mediator rerum factus est: data res in duplum eum exigere jubemus, ecclesia vindicandas. Non solum autem quae secundum hunc modum dantur, vindicari precipimus: sed etiam omnem cautionem ⁷ pro hoc quolibet modo expolitam, & pignorum vel fidei jumentorum dationem, vel oblationem, & omnem quamlibet aliam cautionem vacare sancimus. Et qui super hoc promissionem accepit, non solum professionem ⁸ reddat: sed etiam aliud tantum quantum professio continet, exigatur, quod debet ecclesia dari.

C A P . III.

Si quis episcopus ante ordinationem ⁹ vel postea ecclesia res suas obtulerit: & quid pro casuero dario conveniat.

Si quis autem episcoporum five ante suam ordinationem, sive post ordinationem voluerit proprias res, aut partem earum ecclesia offerre cuius sacerdotio accepit, non prohibemus, & omni condemnatione & poena presentis legis liberum eum esse sancimus: sed etiam omni laude dignum iudicamus quoniam hoc non est emptio, sed oblatio ¹⁰. Pro confuetudinibus autem ¹¹ autem, & diaconos, & subdiaconos iure & lege cognitionis tutelam aut curam suscipere hereditatis permitimus, proprio & solo gradu cognitionis ¹² ad tutelam & curam vocatis, hujusmodi sulpitare administrationem permitimus: si ramen intra quatuor menses ex quo vocati sunt, apud competentem judicem scripto declarant talen administrationem propria ¹³ voluntate suscepisse. & si quis eorum forsitan hoc fecerit, nullum ex hoc in ¹⁴ alia tutela aut cura praedictum patiatur.

C A P . V.

De presbyteris, & diaconi, & subdiaconi cognitionis iure ad tutelam vel curam vocatis ¹⁵.

Deo ¹⁶ autem amabiles episcopos ¹⁷ & monachos, ex nulla lege tutores, aut curatores cuiuscunq; persona fieri permittimus: presbyteros ¹⁸ autem, & diaconos, & subdiaconos iure & lege cognitionis tutelam aut curam suscipere hereditatis permitimus, proprio & solo gradu cognitionis ¹⁹ ad tutelam & curam vocatis, hujusmodi sulpitare administrationem permitimus: si ramen intra quatuor menses ex quo vocati sunt, apud competentem judicem scripto declarant talen administrationem propria ²⁰ voluntate suscepisse. & si quis eorum forsitan hoc fecerit, nullum ex hoc in ²¹ alia tutela aut cura praedictum patiatur.

C A P . VI.

Uli clerici a munib; personalibus & negotiis secularibus ²² abstineant.

Sed neque fieri suscepimus ²³ aut exactorem fiscalium functionum, aut conductorem ²⁴ publicarum aut alienarum possessionum, aut curatorem ²⁵ domus, aut procurarorem litis, aut fidejussionem ²⁶ pro talibus causis episcopum, aut economin ²⁷, aut alium clericum: cuiuslibet gradus, aut monachum proprio nomine, aut ecclesia, aut monasterii finimus: ut non per hanc occasionem & sancti dominus damnum fiat, & sacra ministeria impedianter ²⁸. Si autem ecclesiis aut monasteriis possessiones quedam adiacentes ²⁹ inveniantur, & voluerint dispensatores ipsorum venerabilium dormitorum in conductionem aut emphyteum has accipere: runc omnibus clericis & monachis pro his causis in ipso instrumento sub gelatis monitentorum conscientibus & manifestantibus pro utilitate venerabilium dormitorum hoc fieri: talem conductionem & emphyteum procedere sinimus. Sed etiam ipsi sanctissimae ecclesie & aliis venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ³⁰ invicem: & clericis ³¹ similiter propriarum ³² ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ³³ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ³⁴ invicem: & clericis ³⁵ similiter propriarum ³⁶ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ³⁷ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ³⁸ invicem: & clericis ³⁹ similiter propriarum ⁴⁰ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ⁴¹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ⁴² invicem: & clericis ⁴³ similiter propriarum ⁴⁴ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ⁴⁵ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ⁴⁶ invicem: & clericis ⁴⁷ similiter propriarum ⁴⁸ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ⁴⁹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ⁵⁰ invicem: & clericis ⁵¹ similiter propriarum ⁵² ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ⁵³ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ⁵⁴ invicem: & clericis ⁵⁵ similiter propriarum ⁵⁶ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ⁵⁷ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ⁵⁸ invicem: & clericis ⁵⁹ similiter propriarum ⁶⁰ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ⁶¹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ⁶² invicem: & clericis ⁶³ similiter propriarum ⁶⁴ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ⁶⁵ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ⁶⁶ invicem: & clericis ⁶⁷ similiter propriarum ⁶⁸ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ⁶⁹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ⁷⁰ invicem: & clericis ⁷¹ similiter propriarum ⁷² ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ⁷³ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ⁷⁴ invicem: & clericis ⁷⁵ similiter propriarum ⁷⁶ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ⁷⁷ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ⁷⁸ invicem: & clericis ⁷⁹ similiter propriarum ⁸⁰ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ⁸¹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ⁸² invicem: & clericis ⁸³ similiter propriarum ⁸⁴ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ⁸⁵ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ⁸⁶ invicem: & clericis ⁸⁷ similiter propriarum ⁸⁸ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ⁸⁹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ⁹⁰ invicem: & clericis ⁹¹ similiter propriarum ⁹² ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ⁹³ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ⁹⁴ invicem: & clericis ⁹⁵ similiter propriarum ⁹⁶ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ⁹⁷ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ⁹⁸ invicem: & clericis ⁹⁹ similiter propriarum ¹⁰⁰ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁰¹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁰² invicem: & clericis ¹⁰³ similiter propriarum ¹⁰⁴ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁰⁵ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁰⁶ invicem: & clericis ¹⁰⁷ similiter propriarum ¹⁰⁸ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁰⁹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹¹⁰ invicem: & clericis ¹¹¹ similiter propriarum ¹¹² ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹¹³ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹¹⁴ invicem: & clericis ¹¹⁵ similiter propriarum ¹¹⁶ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹¹⁷ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹¹⁸ invicem: & clericis ¹¹⁹ similiter propriarum ¹²⁰ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹²¹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹²² invicem: & clericis ¹²³ similiter propriarum ¹²⁴ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹²⁵ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹²⁶ invicem: & clericis ¹²⁷ similiter propriarum ¹²⁸ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹²⁹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹³⁰ invicem: & clericis ¹³¹ similiter propriarum ¹³² ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹³³ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹³⁴ invicem: & clericis ¹³⁵ similiter propriarum ¹³⁶ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹³⁷ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹³⁸ invicem: & clericis ¹³⁹ similiter propriarum ¹⁴⁰ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁴¹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁴² invicem: & clericis ¹⁴³ similiter propriarum ¹⁴⁴ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁴⁵ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁴⁶ invicem: & clericis ¹⁴⁷ similiter propriarum ¹⁴⁸ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁴⁹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁵⁰ invicem: & clericis ¹⁵¹ similiter propriarum ¹⁵² ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁵³ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁵⁴ invicem: & clericis ¹⁵⁵ similiter propriarum ¹⁵⁶ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁵⁷ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁵⁸ invicem: & clericis ¹⁵⁹ similiter propriarum ¹⁶⁰ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁶¹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁶² invicem: & clericis ¹⁶³ similiter propriarum ¹⁶⁴ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁶⁵ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁶⁶ invicem: & clericis ¹⁶⁷ similiter propriarum ¹⁶⁸ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁶⁹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁷⁰ invicem: & clericis ¹⁷¹ similiter propriarum ¹⁷² ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁷³ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁷⁴ invicem: & clericis ¹⁷⁵ similiter propriarum ¹⁷⁶ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁷⁷ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁷⁸ invicem: & clericis ¹⁷⁹ similiter propriarum ¹⁸⁰ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁸¹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁸² invicem: & clericis ¹⁸³ similiter propriarum ¹⁸⁴ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁸⁵ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁸⁶ invicem: & clericis ¹⁸⁷ similiter propriarum ¹⁸⁸ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁸⁹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁹⁰ invicem: & clericis ¹⁹¹ similiter propriarum ¹⁹² ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁹³ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁹⁴ invicem: & clericis ¹⁹⁵ similiter propriarum ¹⁹⁶ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ¹⁹⁷ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ¹⁹⁸ invicem: & clericis ¹⁹⁹ similiter propriarum ²⁰⁰ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ²⁰¹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ²⁰² invicem: & clericis ²⁰³ similiter propriarum ²⁰⁴ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ²⁰⁵ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ²⁰⁶ invicem: & clericis ²⁰⁷ similiter propriarum ²⁰⁸ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ²⁰⁹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ²¹⁰ invicem: & clericis ²¹¹ similiter propriarum ²¹² ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ²¹³ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ²¹⁴ invicem: & clericis ²¹⁵ similiter propriarum ²¹⁶ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ²¹⁷ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ²¹⁸ invicem: & clericis ²¹⁹ similiter propriarum ²²⁰ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ²²¹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ²²² invicem: & clericis ²²³ similiter propriarum ²²⁴ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ²²⁵ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ²²⁶ invicem: & clericis ²²⁷ similiter propriarum ²²⁸ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ²²⁹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ²³⁰ invicem: & clericis ²³¹ similiter propriarum ²³² ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ²³³ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ²³⁴ invicem: & clericis ²³⁵ similiter propriarum ²³⁶ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ²³⁷ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ²³⁸ invicem: & clericis ²³⁹ similiter propriarum ²⁴⁰ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ²⁴¹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ²⁴² invicem: & clericis ²⁴³ similiter propriarum ²⁴⁴ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ²⁴⁵ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ²⁴⁶ invicem: & clericis ²⁴⁷ similiter propriarum ²⁴⁸ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ²⁴⁹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ²⁵⁰ invicem: & clericis ²⁵¹ similiter propriarum ²⁵² ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ²⁵³ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ²⁵⁴ invicem: & clericis ²⁵⁵ similiter propriarum ²⁵⁶ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ²⁵⁷ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ²⁵⁸ invicem: & clericis ²⁵⁹ similiter propriarum ²⁶⁰ ecclesiastarum possessiones conducere & gubernare, cum voluntate ²⁶¹ tamen ecclesiastis & alius venerabilibus dormitoribus damus licetiam conductionis & emphyteus facere ad ²⁶² invicem: &